

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	3
2	KDO SMO IN KAJ DELAMO?	6
2.1	Osnovni podatki in dejavnost podjetja	6
2.2	Poslanstvo, vizija in vrednote podjetja.....	6
2.3	Procesni pristop in standardi, v skladu s katerimi poslujemo	7
2.3.1	Sistem kakovosti	7
2.3.2	Sistem ravnanja z okoljem.....	7
2.3.3	Sistem varnosti in zdravja pri delu	7
2.3.4	Sistem družbene odgovornosti	7
2.3.5	Standard ISCC EU za izpolnjevanje posebnih pogojev za zbiranje in obdelavo odpadnega jedilnega olja.....	8
2.3.6	Bonitetna odličnost	8
3	KAJ SMO DOSEGLI V LETU 2022?	9
3.1	Komunalni odpadki	14
3.2	Nevarni in posebni odpadki.....	22
4	NAČRTI ZA LETO 2023	24

1 UVOD

Spoštovani,

pred sabo imate poročilo o delu podjetja Saubermacher - Komunala Murska Sobota d.o.o. za leto 2022. V poročilu so podatki o zbranih količinah in vrstah odpadkov. Rezultati odražajo vložen trud in razmere na trgih tako v regiji in širše.

Marsikdo ne ve, kaj se skriva za temi podatki. Zasluge za to imajo naši zaposleni. Vsak med vami, ki nas pri delu opazuje od daleč, si verjetno misli, kako lahko in enostavno je vse skupaj. Verjetno si ne znate in ne zmorete predstavljati, s čim se zaposleni v našem podjetju vsakodnevno spopadajo. Marsikdo ne ve, da naša ekipa dnevno izprazni tudi do 900 zabojnikov in zbere 23 ton odpadkov, ne glede na to, ali je zunaj 30 stopinj Celzija ali več; ne glede na to, če močno dežuje ali je zapadlo več centimetrov snega. Z našimi vozili pridemo do skoraj vseh uporabnikov in to v vseh razmerah.

Zaradi opisanega si predvsem sodelavci, ki delajo na terenu, zaslužijo izjemno pohvalo. Upam, da si bo po prebranem marsikdo lažje predstavljal naše delo, da bo do zaposlenih podjetja Saubermacher - Komunala Murska Sobota bolj spoštljiv in prijazen. Dovolj bo že pozdrav ali iskren nasmešek.

Ne pozabimo: Ustvarjamo zdravo okolje. Z vami in za vas.

Direktor:
Drago Dervarič, univ.dipl.ekon.

58,9 %

LZF

189 kg

132 kg

+ 5.089

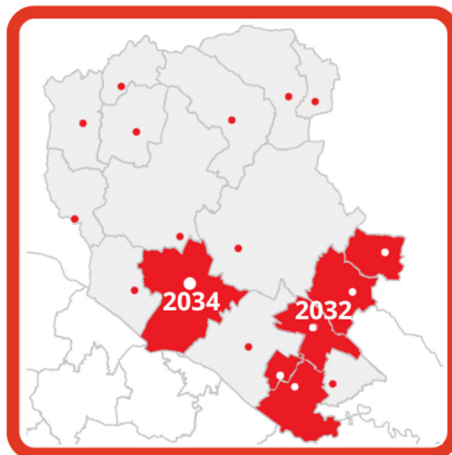

+ 801

+ 250

v 2022

2 KDO SMO IN KAJ DELAMO?

2.1 Osnovni podatki in dejavnost podjetja

Podjetje Saubermacher – Komunala Murska Sobota d.o.o. je bilo ustanovljeno 2. aprila 1991 in je v 50 % lasti 11 prekmurskih občin in 50 % lasti podjetja Saubermacher Slovenija d.o.o. V letu 2022 smo ustvarili cca. 5,7 MIO evrov prihodkov in imamo trenutno 58 zaposlenih. Opravljamo javno službo zbiranja komunalnih odpadkov v 17 občinah na levem bregu Mure, nevarne in posebne odpadke iz industrije in obrti pa zbiramo na območju celotne Slovenije.

V voznem parku imamo 11 delovnih smetarskih vozil, 3 vozila za odvoz velikih kontejnerjev, 8 vozil za odvoz nevarnih in posebnih odpadkov ter 1 vozilo (cisterno) za čiščenje lovilcev olj in masti.

2.2 Poslanstvo, vizija in vrednote podjetja

Poslanstvo podjetja:

Ustvarjamo zdravo okolje

- za bivanje (čista narava)
- za zaposlene
- za ostale deležnike (kupci, dobavitelji, lastniki, ožja in širša družbena skupnost)

Vizija:

Postajamo vodilno podjetje, ki nudi celovite rešitve gospodarnega ravnanja z odpadki v Sloveniji, merjeno po:

- zadovoljstvu strank
- zadovoljstvu zaposlenih
- inovativnosti

Ključne prepoznane vrednote našega podjetja so:

- **usmerjenost k strankam**
- **skrb za zaposlene**
- **poslovna odličnost**
- **gospodarnost**
- **družbena odgovornost**

2.3 Procesni pristop in standardi, v skladu s katerimi poslujemo

2.3.1 Sistem kakovosti

V podjetju Saubermacher – Komunala svoje delo opravljamo v skladu z definiranimi temeljnimi in podpornimi procesi, ki imajo vsak svojega skrbnika. Temeljni dokument, v katerem je definiran način dela, je Poslovnik podjetja, pri obvladovanju procesnega pristopa pa nam je pomoč in vodilo standard vodenja kakovosti ISO 9001.

2.3.2 Sistem ravnanja z okoljem

Skrb za varovanje okolja izhaja že iz poslanstva in osnovne dejavnosti podjetja, ki v prvi vrsti zajema ustvarjanje zdravega okolja za bivanje – skrb za čisto naravo. Pri skrbi za okolje nam pomaga delovanje v skladu s standardom ravnanja z okoljem ISO 14001, v okviru katerega smo definirali tudi temeljne cilje na tem področju in jim sledimo vsi zaposleni.

Osnovna dejavnost podjetja je **gospodarno ravnanje z odpadki**, s čimer si prizadevamo udeležati prednostni vrstni red hierarhije ravnanja z odpadki.

2.3.3 Sistem varnosti in zdravja pri delu

V podjetju je ena od ključnih vrednot skrb za zaposlene, zato dosledno izvajamo politiko varnosti in zdravja pri delu, ki smo jo definirali kot nosilec certifikata varnosti in zdravja pri delu ISO 45001 in je dostopna na naši spletni strani. Da bi sistem varnosti in zdravja pri delu prinašal dodano vrednost, v podjetju deluje Odbor za varnost in zdravje pri delu. Številne aktivnosti na tem področju so usmerjene tudi v promocijo zdravja na delovnem mestu.

2.3.4 Sistem družbene odgovornosti

Družbeno odgovoren delodajalec

Pristopni certifikat R.Š. 011/2020

Podjetje je leta 2019 pristopilo k pridobitvi certifikata Družbeno odgovoren delodajalec, ki temelji na smernicah mednarodnega standarda za družbeno odgovornost ISO 26000 in ne vključuje zgolj zaveze k družbeni odgovornosti na najvišji upravljavski ravni v podjetju, temveč naslavlja vse zaposlene za aktivno sodelovanje pri zasnovi in izvajanju družbeno odgovornih aktivnosti v poslovanju podjetja. Vključuje 4 področja: organizacijsko upravljanje, usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja zaposlenih, medgeneracijsko sodelovanje ter varnost in zdravje pri delu. Nosilec pristopnega certifikata Družbeno odgovoren delodajalec smo od konca leta 2019. Vanj so se prenesle tudi vsebine, ki smo jih od leta 2011 izvajali v okviru certifikata Družini prijazno podjetje in od leta 2016 v okviru certifikata Trajnostno (oziroma Družbeno odgovorno) podjetje.

2.3.5 Standard ISCC EU za izpolnjevanje posebnih pogojev za zbiranje in obdelavo odpadnega jedilnega olja

Pohvalimo se lahko tudi z ISCC EU certifikatom, ki se nanaša na zbiranje in nadaljnjo obdelavo odpadnih jedilnih olj.

Glavni cilji ISCC sistema so: zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov, trajnostno obdelovanje kmetijskih površin, varovanje naravnega življenjskega okolja, trajnostna pridelava z upoštevanjem socialnega vidika.

2.3.6 Bonitetna odličnost

Podjetje Saubermacher – Komunala je že več let nosilec Certifikata platinaste bonitetne odličnosti, ki ga podeljuje Dun & Bradstreet Slovenija in potrjuje, da podjetje izpolnjuje najvišji mednarodni standard odličnosti AAA najmanj peto leto zapored in spada v platinasti razred bonitetne odličnosti v Sloveniji. Certifikat potrjuje naše gospodarno in družbeno odgovorno poslovanje.

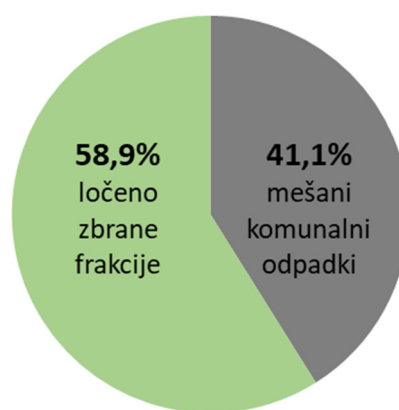

3 KAJ SMO DOSEGLI V LETU 2022?

Podjetje Saubermacher – Komunalna se je v letu 2022 tako kot ostali gospodarski subjekti soočalo s težko situacijo, povezano z dvigi stroškov (stroški dela, goriva, nadomestnih delov in storitev), podaljševanjem dobavnih rokov, fluktuacijo zaposlenih in podobno, **a smo ga kljub temu zaključili uspešno**. Verjamemo, da tudi zahvaljujoč zastavljeni strategiji razvoja podjetja do leta 2025, procesnemu pristopu in trudu slehernega zaposlenega. Realizirali smo 5,7 milijonov EUR prihodkov, kar je sicer več kot smo planirali, a so se veliko bolj kot smo načrtovali, povišali tudi stroški poslovanja. Kljub vsem izzivom smo si ves čas prizadevali ustvarjati zdravo okolje, kar je tudi naše poslanstvo. Pri tem ne gre samo za ustvarjanje zdravega okolja za bivanje, kar nedvoumno izhaja iz naše dejavnosti, ampak tudi ustvarjanje zdravega okolja za zaposlene, kupce in ostale deležnike. V poročilu, ki je pred vami, so izpostavljeni rezultati, ki se nanašajo na našo osnovno dejavnost, to je **zbiranje odpadkov**.

Kazalnik, s katerim najenostavneje ocenimo rezultate dela na področju zbiranja komunalnih odpadkov, je **delež ločeno zbranih frakcij** v skupni količini zbranih komunalnih odpadkov, ki je **v letu 2022 predstavljal 58,9 %** in se glede na leto 2021 ni spremenil. Veseli bi bili, če bi se ta delež povečal, a **pozitivno je, da se skupna količina zbranih odpadkov ni povečala**, ampak je ostala ista kot v letu 2021. Zbrali smo enako količino tako ločenih frakcij kot mešanih komunalnih odpadkov. Dejstvo je, da so povzročitelji odpadkov v minulih letih osvojili ločeno zbiranje odpadkov in v času, ko ni več veliko možnosti za širitev nabora storitev in bistvenih sprememb na področju zakonodaje, ne moremo pričakovati velikih nihanj v eno ali drugo smer. Še naprej si bomo prizadevali, da bomo preko osveščanja, uvajanja novih storitev in nadgradnje standardov ravnanja z odpadki v posameznih občinah povečevali delež ločeno zbranih odpadkov in zmanjševali količino zbranih mešanih komunalnih odpadkov. Seveda naš trud brez sodelovanja povzročiteljev odpadkov in njihovega doslednega ločevanja odpadkov na izvoru ni dovolj. Poleg navedenega je za trajnostno in družbeno odgovorno poslovanje zelo pomembna tudi podpora lastnikov in lokalnih skupnosti.

Količina zbranih komunalnih odpadkov v letu 2022 se bistveno ne razlikuje od preteklega leta - skupno smo zbrali 1,7 ton manj komunalnih odpadkov. Ločenih frakcij smo v letu 2022 zbrali 5,1 ton več kot v letu 2021, mešanih komunalnih odpadkov pa 3,4 ton manj. Trend rasti deleža ločenih frakcij komunalnih odpadkov se je ustavil in je bil najbolj v porastu pred leti, ko smo šele začeli z odvozom nekaterih frakcij od vrat do vrat (npr. mešana embalaža, papir, biološki odpadki). **V letu 2022** smo v občinah, kjer izvajamo GJS zbiranja komunalnih odpadkov, **zbrali povprečno 321 kg komunalnih odpadkov na prebivalca in to 189 kg ločenih frakcij in 132 kg mešanih komunalnih odpadkov**. Še vedno zaradi vključevanja novih uporabnikov raste količina bioloških odpadkov, zahvaljujoč začetku uvajanja zbiranja stekla od vrat do vrat v letu 2022, pa tudi količina te frakcije. Količina ostalih ločenih frakcij celo upada. V primerjavi s koronskima letoma 2020 in 2021 se je zmanjšala količina pripeljanih odpadkov v zbirnih centrih, kjer smo zabeležili nekoliko manj obiskov kot v letu 2021. **Rezultati sortirnih analiz mešanih komunalnih odpadkov**, na katerih se ugotavlja sestava odpadkov v črnih zabojnikih, sicer kažejo, da imamo v naših gospodinjstvih na področju ločevanja še kar nekaj rezerv. V letu 2022 je bilo v črnih zabojnikih za mešane komunalne odpadke v povprečju več kot polovica odpadkov (53 %), ki tja ne sodijo in bi morali biti oddani ločeno.

Dobra osnova za doseganje okolju prijaznih rezultatov in povečanja deleža ločeno zbranih frakcij je storitev **zbiranja stekla od vrat do vrat, ki smo jo v letu 2022 začeli izvajati v šestih občinah** in sicer že v začetku leta v občinah Beltinci, Kuzma, Puconci in Šalovci, v mesecu juliju pa še v občinah Grad in Hodoš. Navedenim šestim občinam se v letošnjem letu pridružujejo še MO Murska Sobota in občine Cankova, Črenšovci, Dobrovnik, Kobilje, Odranci, Rogašovci, Tišina in Turnišče. Ob promoviranju storitve zbiranja stekla od vrat do vrat, smo še ne vključena gospodinjstva hkrati povabili **k zbiranju papirja in bioloških odpadkov od vrat do vrat in tako tudi pri teh dveh storitvah povečali vključenost.**

V sodelovanju z družbo ZEOS d.o.o. smo meseca junija 2022 v Zbirnem centru Murska Sobota postavili kotichek za ponovno uporabo, namenjen zbiranju še delujočih in za ponovno uporabo primernih električnih in elektronskih naprav, med katere sodijo aparati bele tehnike, mali gospodinjski aparati, zabavna elektronika, monitorji in računalniška oprema, svetila, orodje in podobno. Zbrani aparati gredo skozi postopek priprave za ponovno uporabo in so uporabnikom na voljo na ZEOS-ovi spletni platformi.

Na področju zbiranja **nevarnih in posebnih odpadkov smo v letu 2022 zbrali 3 % manj odpadkov kot v letu 2021. Najmanjša v zadnjih treh letih je bila tudi količina nevarnih in posebnih odpadkov iz gospodinjstev**, ki jih

občani lahko oddajo ob posebnih sobotnih akcijah, med letom pa v zbirnih centrih Murska Sobota in Beltinci. **Nevarnih in posebnih odpadkov iz gospodinjstev smo v letu 2022 zbrali slabih 106 ton, kar je za slabih 18 % manj kot v letu 2021**, kar lahko pripišemo dejstvu, da so občani v zadnjih letih stare zaloge teh odpadkov v svojih kletah in garažah počistili in sedaj to vrsto odpadkov oddajajo bolj sproti.

Količina zbranega jedilnega olja v uličnih zbiralnikih, ki so trenutno postavljeni na 26 lokacijah v 17 občinah, se v primerjavi z letom 2021, ko je skokovito narasla zaradi postavitve novih zbiralnikov, ni bistveno spremenila, kar pomeni, da so se občani navadili sproti oddajati tudi ta odpadek, ki nastane v njihovih gospodinjstvih. Se je pa za cca. 5 % povečala skupna količina zbranega jedilnega olja, kar izhaja iz dejstva, da je večina gostinskih in nastanitvenih subjektov v letu 2022 spet nemoteno obratovala v primerjavi s predkoronskima letoma 2020 in 2021.

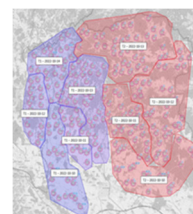
V letu 2022 smo zbrali 242 ton rabljenih oblačil, obutve in hišnega tekstila, kar je primerljivo z zbranimi količinami v letu 2021. Od leta 2017 do leta 2022 se je zbrana količina povečala za 31 %, kar lahko pripišemo aktivni promociji ločenega zbiranja tekstila v zadnjih letih in dodatnim uličnim zbiralnikom. Občani imajo možnost oddaje rabljenih oblačil, obutve in hišnega tekstila 24 ur na dan, vse dni v letu, s čimer že sledimo evropski direktivi o obveznem ločenem zbiranju tekstila iz gospodinjstev, ki bo začela veljati leta 2025.

Leto 2022 je bilo z vidika izvajanja gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov prelomno, saj se je izteklo koncesijsko obdobje v MO Murska Sobota in v občinah Črenšovci, Dobrovnik, Kobilje, Odranci in Turnišče. V vseh navedenih občinah smo bili uspešni pri prijavi na razpise in **koncesijsko pogodbo v MO Murska Sobota obnovili za obdobje dvanajstih let, v ostalih petih občinah pa za 10 let.** Sklenitev novih koncesijskih pogodb je pomemben temelj za razvoj in uspešno delovanje podjetja, hkrati pa priznanje za uspešno delo v preteklosti in zaveza ter odgovornost za strokovno, kakovostno in zanesljivo delo tudi v prihodnje.

Občine Cankova, Gornji Petrovci, Grad, Hodoš, Kuzma, Moravske Toplice, Puconci, Rogašovci, Šalovci in Tišina so bile tiste, ki so v letu 2022 kot zadnje prišle na vrsto **za čipiranje (označevanje) zabojujnikov za ločeno zbiranje frakcij.** V tej tako imenovani tretji fazi **smo označili skoraj 14.000 zabojujnikov.** Sedaj nas čaka le še okrog 700 zabojujnikov, ki so vseh treh fazah ostali neoznačeni, ker so bili iz različnih razlogov nedostopni.

Da bi bilo naše poslovanje kar najbolj okolju prijazno, **smo na strehi skladiščne hale na sedežu podjetja v letu 2022 izgradili lastno sončno elektrarno,** s katero načrtujemo ustvariti več kot 70 % električne energije, ki jo porabimo v upravni stavbi, kjer se med drugim ogrevamo in hladimo s pomočjo toplotne črpalke po sistemu voda-voda. Sončna elektrarna je začela delovati v mesecu oktobru.

Investicijska sredstva smo namenili še za **nakup tovornega vozila Volkswagen Crafer,** ki ga uporabljamo pri praznjenju uličnih zabojujnikov za tekstil, zamenjavi zabojujnikov na terenu, servisih pri strankah in podobnih opravilih. Vozilo ima pogon 4x4, kar pomeni, da ga bomo v težkih zimskih razmerah lahko uporabljali tudi na terenih, kjer je sicer dostop otežen. Posebnost vozila je tudi precej velik volumen skladiščnega dela vozila, kar pomeni optimiranje časa pobiranja in s tem manjšo porabo goriva.

Tako kot vsako leto **smo naš vozni park načrtovali pomladiti z enim delovnim smetarskim vozilom tudi v letu 2022, a bo to zaradi dobavnih rokov, daljših od enega leta, prispelo k nam šele v prvih mesecih letošnjega leta.**

V prizadevanjih za brezpapirno poslovanje smo nadaljevali z nadgradnjo naše **mobilne aplikacije Saubermacher – Komunala**, ki jo razvijamo še naprej. Trenutno našo mobilno aplikacijo, ki omogoča obveščanje o odvozih s potisnimi sporočili, pregled informacij o plačilih,

naročila posameznih storitev, aktualne informacije o storitvah ter podajanje povratnih informacij, uporablja že več kot 1.700 uporabnikov. **Za aplikacijo**, ki smo jo razvili skupaj s podjetjem PROING aplikacije, **smo prejeli srebrno priznanje Pomurske gospodarske zbornice za najboljše pomurske inovacije leta 2022**. Nagrada je dokaz, da smo z lansiranjem mobilne aplikacije, ki je prva te vrste na področju komunalnih dejavnosti v Sloveniji, naredili pravo potezo in storitve približali oziroma naredili uporabnikom prijaznejše.

Nadaljevali smo z aktivnim delom z mladimi in po dveh letih zdravstvenih omejitev smo lahko v letu 2022 v sodelovanju z vrtci in šolami znova izvedli več različnih aktivnosti. V mesecu aprilu smo z razglasitvijo rezultatov in podelitvijo nagrad **najboljšim zaključili tradicionalni natečaj za vzgojno-izobraževalne zavode »Odpadno je uporabno«**, v katerem je v 22 sodelujočih zavodih iz najrazličnejših odpadnih materialov nastalo **46 unikatnih dekorativnih izdelkov za dom**. Vsi izdelki so bili razstavljeni v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota.

V mesecu novembru smo v sodelovanju s tremi srednjimi šolami obeležili **Evropski teden zmanjševanja odpadkov 2022**, ki je bil posvečen trajnostnemu tekstilu in je potekal pod sloganom **»Tekstilni odpadki so iz mode!«**. Na Trgu kulture v Murski Soboti **smo organizirali »izmenjevalnico rabljenih oblačil«**, ko so dijaki Ekonomske šole Murska Sobota, Gimnazije Murska Sobota in Srednje poklicne in tehniške šole Murska Sobota obiskovalcem na stojnicah ponudili predhodno zbrana oblačila, ki jih več ne nosijo in so jim v omarah le v napoto. Nekaj rabljenih oblačil za izmenjavo pa smo zbrali tudi zaposleni v podjetju Saubermacher – Komunala.

Med letom smo ob različnih priložnostih **obiskali tudi kar nekaj vrtcev in osnovnih šol in najmlajšim predstavili naše delo ter jih poučili o pravilnem ločevanju odpadkov**. Zavedamo se namreč, da mladi imajo in bodo imeli predvsem v prihodnje velik vpliv na to, kako skupaj zmanjšati količine odpadkov oziroma se tem v kar največji možni meri izogniti. Obiskali smo Vrtec Plavček na Tišini, učence šestih razredov osnovne šole Sveti Jurij Rogašovci, Vrtec Puconci in Vrtec Sveti Jurij v občini Rogašovci.

Ker se zavedamo, da mora biti poslovanje podjetja načrtovano in da je treba po izvajanju procese dela tudi analizirati in nenehno izboljševati, **pristopamo k našemu delu, ki smo si ga začrtali v Strateškem razvojnem programu 2025, procesno**. V pomoč pri učinkovitem in uspešnem delu ter prepoznavanju tveganj in priložnosti **so nam standard kakovosti ISO 9001, standard ravnanja z okoljem ISO 14001, standard varnosti in zdravja pri delu ISO 45001 ter standard za ravnanje z jedilnim oljem ISCC EU**. Vse standarde smo na zunanjih presojah v letu 2022 tudi potrdili oziroma obnovili. Zaposleni se na vseh navedenih področjih redno izobražujemo, da te uspešne pristope lažje učinkovito prenesemo v prakso.

Na vseh štirih področjih, ki jih pokriva pristopni certifikat **Družbeno odgovoren delodajalec**, to je področje organizacijskega upravljanja, usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja zaposlenih, medgeneracijskega sodelovanja ter varnosti in zdravja pri delu, **smo nadaljevali z aktivnosti, ki smo si jih zadali v okviru posameznih izbranih ukrepov**. V letu 2022 smo lahko ponovno izvedli številne dogodke za zaposlene, ki smo jih zaradi zdravstvene situacije, povezane z epidemijo koronavirusa, morali izpustiti v letih 2020 in 2021. Tako smo ponovno organizirali predpočitniško srečanje za zaposlene in družinske člane, dvodnevni poletni tabor za otroke zaposlenih, spomladanski in predbožični izlet, bowling turnir Čistimo kegle za podjetja iz skupine Saubermacher v Sloveniji, kolesarski maraton, prednovoletno srečanje zaposlenih in otrok zaposlenih in še kaj.

Tako kot v zadnjih letih smo se tudi v letu 2022 soočali s fluktuacijo in upokojitvami zaposlenih ter kratkotrajnimi in dolgotrajnimi odsotnostmi, ki so posledica bolezni in poškodb. Vse to zahteva še dodatno **skrb za zaposlene, ki jo sicer udejanjamo skozi** že navedene **vpeljene certifikate, nenehna interna in zunanja izobraževanja** s področja delovnih procesov in osebnostnih veščin ter **aktivno promocijo zdravja na delovnem mestu**. Poleg izobraževanj in neformalnih druženj smo se dvakrat srečali tudi na zboru zaposlenih.

Ponosni smo, da nam je družba Dun & Bradstreet tudi v letu 2022 podelila **certifikat platinaste bonitetne odličnosti**, ki potrjuje, da naše podjetje izpolnjuje najvišji mednarodni standard odličnosti AAA več kot pet let in predstavlja nadpovprečno vrednost gospodarskih subjektov.

Prav tako smo bili veseli **priznanja Zbornice komunalnega gospodarstva za leto 2021/2022** in sicer **za 30 let delovanja na področju komunalne dejavnosti**, ki smo ga obeležili aprila 2021.

Zavedamo se, da je osveščanje povzročiteljev odpadkov v veliki meri tisto, ki vpliva na njihovo obnašanje in ravnanje z odpadki, zato temu področju že več kot 31 let, odkar posluje naše podjetje, posvečamo veliko pozornosti. Poleg rednega obveščanja občanov preko različnih komunikacijskih kanalov, smo aktivno že od leta 2014 z našimi Minutkami za zdravo okolje prisotni na Radiu Murski val. V letu 2022 smo našo oddajo še nadgradil s tako imenovanim **Tednom Saubermacher – Komunale na Murskem valu**, s čimer si želimo nadaljevati tudi v letošnjem letu.

Konec leta 2023 smo se že tretje leto zapored odločili, da namesto novoletnih daril poslovnim partnerjem kot družbeno odgovorno podjetje **doniramo sredstva Splošni bolnišnici Murska Sobota**. Verjamemo, da bo donacija v višini 5.000 EUR skrbno porabljena za zagotavljanje kakovostnih zdravstvenih storitev v našem okolju.

3.1 Komunalni odpadki

Tabela 1: Komunalni odpadki, zbrani v občinah, kjer opravljamo GJS zbiranja komunalnih odpadkov

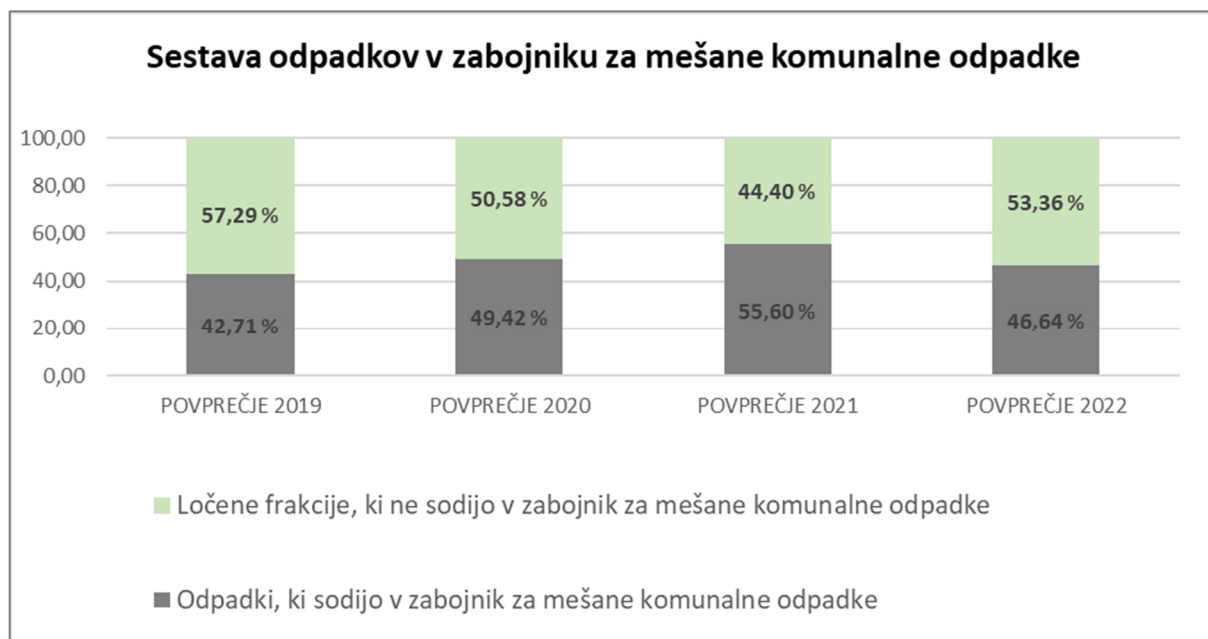
	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<i>Količina v tonah</i> <u>Indeks</u> <u>2022/2021</u>
• mešani komunalni odpadki	8.625,2	8.621,8	100,0
• biološki odpadki	3.860,3	4.160,0	107,8
• papir in karton	1.637,4	1.568,7	95,8
• steklo	915,9	979,6	107,0
• kovine	308,3	209,5	68,0
• plastika in mešana embalaža	2.606,7	2.560,6	98,2
• kosovni odpadki	1.920,2	1.857,9	96,8
• les	764,3	721,2	94,4
• električna in elektronska oprema	342,2	302,9	88,5
SKUPAJ ZBRANI KOMUNALNI ODPADKI	20.980,5	20.982,2	100,0

Opombe k tabeli: V tabeli so zajete količine, ki jih je zbralo podjetje Saubermacher – Komunala kot izvajalec GJS zbiranja komunalnih odpadkov v teh občinah, brez količin, ki jih na tem območju zberejo drugi izvajalci, zato se podatki razlikujejo od podatkov Statističnega urada RS.

V letu 2022 smo zbrali slabih 21 tisoč ton komunalnih odpadkov, kar je le za slabi dve toni več kot v letu 2021. V primerjavi s prejšnjim letom ni prišlo do bistvenih sprememb pri zbrani količini mešanih komunalnih odpadkov (3,4 ton manj kot v letu 2021), kakor tudi ne pri zbrani količini ločenih frakcij (5,1 ton več kot v letu 2021). **Pozitivni trend zmanjševanja količin mešanih komunalnih odpadkov in rasti ločeno zbranih frakcij se torej umirja**, kar je posledica tega, da imajo občani že več let možnost ločenega zbiranja skorajda vseh frakcij odpadkov na domačem pragu in ni več radikalnih sprememb, ki bi vplivale na bistveno drugačne rezultate.

Občane nenehno osveščamo o pravilnem ločenem zbiranju odpadkov in tako zagotavljamo dobre rezultate na področju ločenega zbiranja komunalnih odpadkov. Pri tem nam pomagajo tudi zakonsko predpisane **sortirne analize mešanih komunalnih odpadkov**, ki jih izvajamo enkrat oziroma dvakrat letno, v odvisnosti od velikosti občine. Sortirne analize nam dajo podatek o tem, katere so tiste frakcije odpadkov, ki še vedno prepogosto končajo v zabojniku za mešane komunalne odpadke in bi mogle biti oddane ločeno. Na osnovi tega lahko občane osveščamo in spodbujamo k doslednemu ločevanju odpadkov na izvoru, predlagamo dodatne aktivnosti občinam in uvajamo nove storitve.

Na grafu na naslednji strani je prikazan delež ločenih frakcij komunalnih odpadkov v zabojnikih za mešane komunalne odpadke. Iz slike je razvidno, da je v letu 2022 delež odpadkov, ki v ta zabojnik sodijo, znašal le dobrih 46,6 %, ostalo so ločene frakcije, ki bi morale biti zbrane in predane ločeno. Več kot polovica odpadkov v zabojnikih za mešane komunalne odpadke je torej takih, ki tja ne sodijo in bi morali biti oddani ločeno. Iz tega izhaja, da imamo v naših gospodinjstvih še veliko rezerv na področju ločevanja odpadkov. Glede na to, da lahko sedaj večino ločenih frakcij, ki najpogosteje nepravilno končajo v »črnem« zabojniku, že oddamo ločeno kar doma (biološki odpadki, mešana embalaža, papirna in steklena embalaža), rezultat za leto 2022 ni spodbuden. V letu 2023 nas čaka intenzivno delo pri osveščanju in motiviranju za ločeno zbiranje.

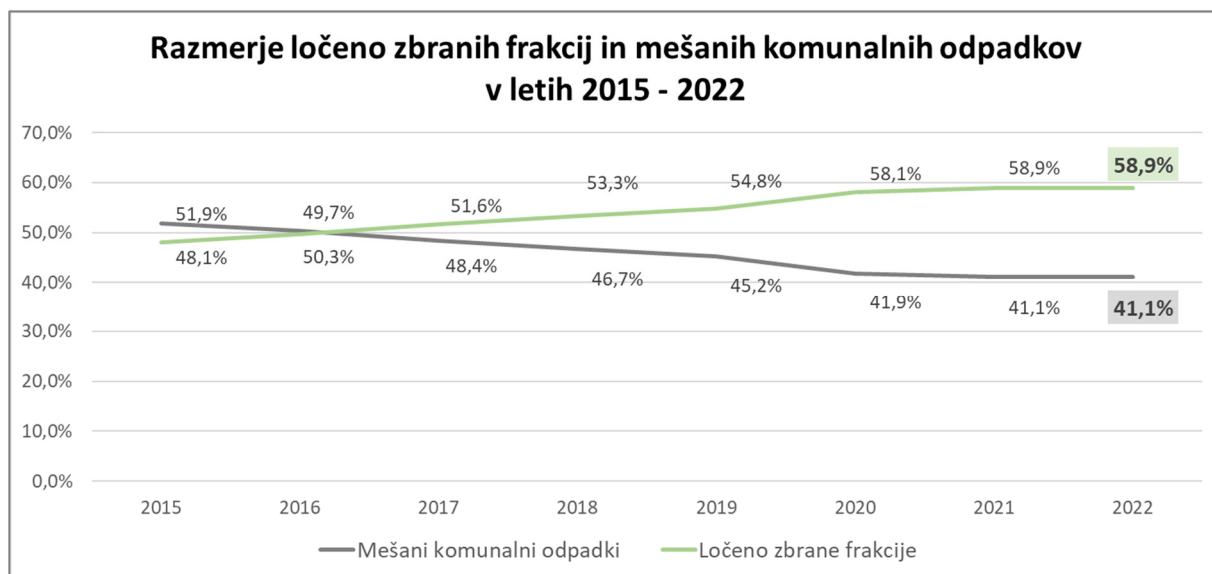

Analiza podatkov o zbranih količinah odpadkov v preteklih letih kaže, da se je od leta 2017 količina zbranih mešanih komunalnih odpadkov zmanjšala za 6,6 %, količina ločeno zbranih komunalnih odpadkov pa povečala za dobrih 25 %. Skupna zbrana količina komunalnih odpadkov je od leta 2017 narasla za cca. 10 %.

Delež ločeno zbranih odpadkov v vseh zbranih komunalnih odpadkih je zaradi rasti količine ločeno zbranih frakcij odpadkov in upadanja količin mešanih komunalnih odpadkov skozi leta višji. V letu 2022 je bil ta **delež** enak kot v letu 2021, to je **58,9 %**, saj se kot smo že navedli, v letu 2022 ni bistveno spremenila niti količina ločenih frakcij, niti količina zbranih mešanih komunalnih odpadkov.

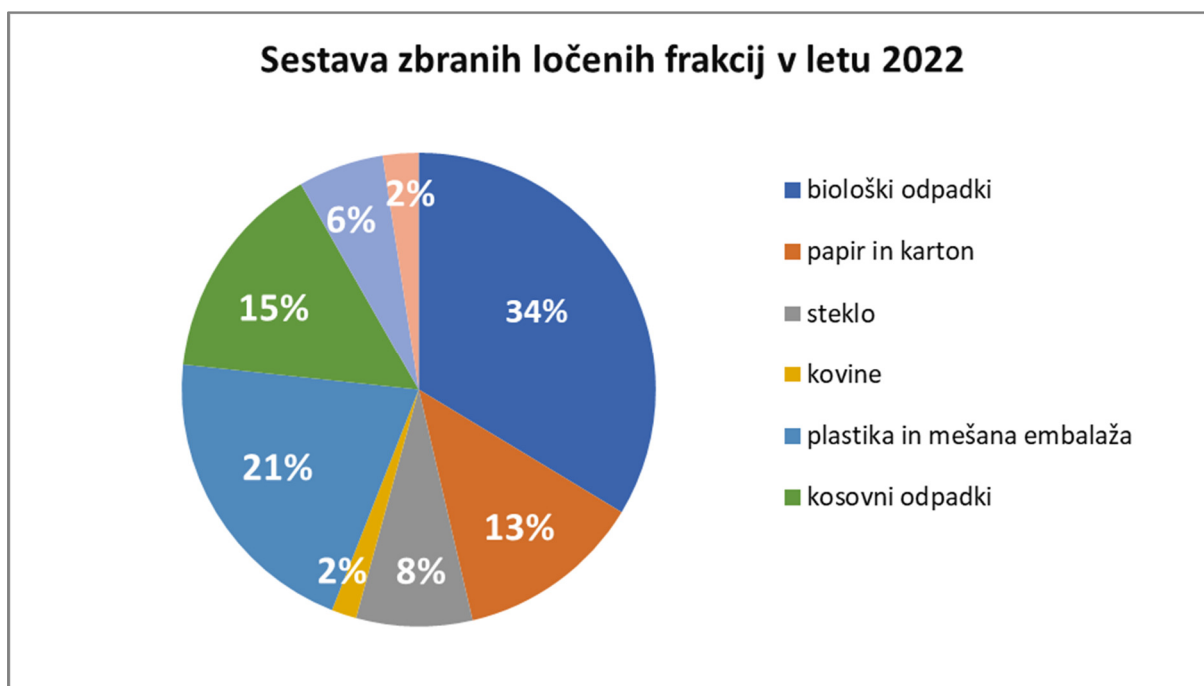
Delež ločeno zbranih frakcij v zbranih komunalnih odpadkih bi bil seveda večji, v kolikor bi bili v podatke zajeti tudi biološki odpadki, ki jih gospodinjstva, ki ne uporabljajo zabojnika za zbiranje bioloških odpadkov, odložijo na domači kompostnik. Delujemo namreč na pretežno kmetijskem območju, zaradi česar je vključenost v ločeno zbiranje bioloških odpadkov nižja kot v mestnih naseljih. Vključenost v ločeno zbiranje bioloških odpadkov z rjavim zabojnikom pri gospodinjstvih v zadnjih letih sicer tudi raste. Konec leta 2022 je bilo tako vključenih dobrih 36 % vseh gospodinjstev, kar je za 1 odstotno točko več kot v letu 2021. Ta delež je med občinami zelo različen (največji delež gospodinjstev (več kot 80 %) je vključenih v MO Murska Sobota).

Razmerje med ločenimi frakcijami in mešanimi komunalnimi odpadki skozi leta je prikazano na grafu na naslednji strani. Iz grafa je razvidno, da delež ločenih frakcij skozi leta raste in se je v zadnjih letih upočasnil.

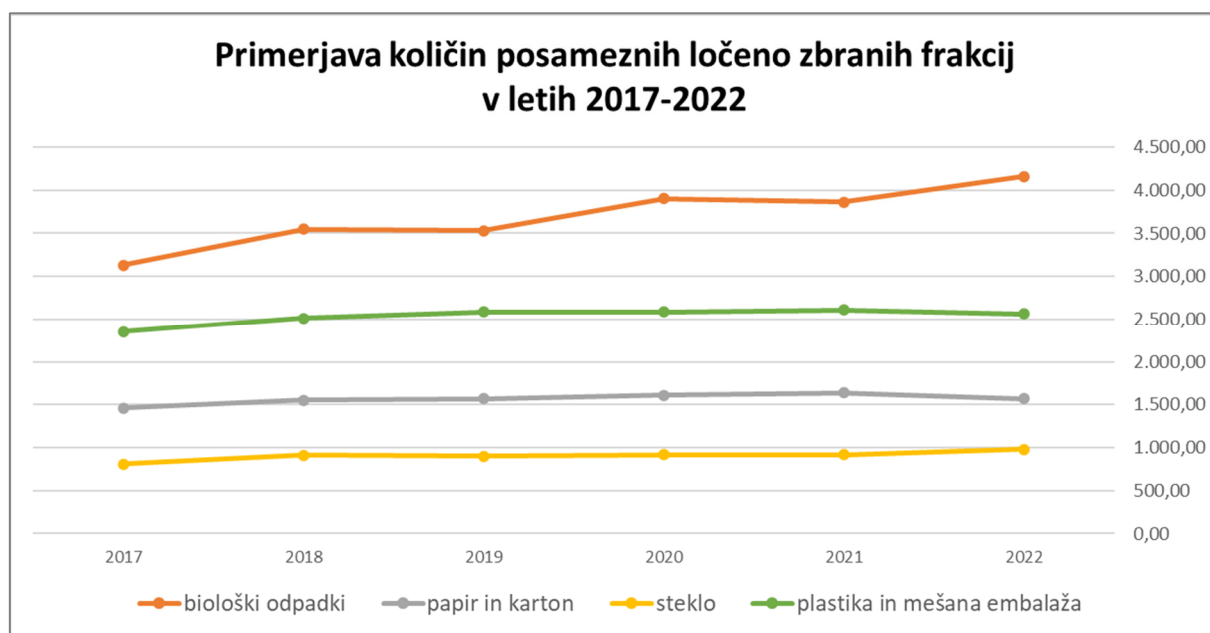
Med ločeno zbranimi frakcijami predstavljajo v letu 2022 največjo količino biološki odpadki (34 %), mešana embalaža in plastika (21 %), kosovni odpadki (15 %) ter papir in karton (13 %). V primerjavi z letom 2021 se struktura zbranih komunalnih odpadkov ni bistveno spremenila.

Podrobneje je sestava zbranih ločenih frakcij v letu 2022 prikazana v naslednjem grafu.

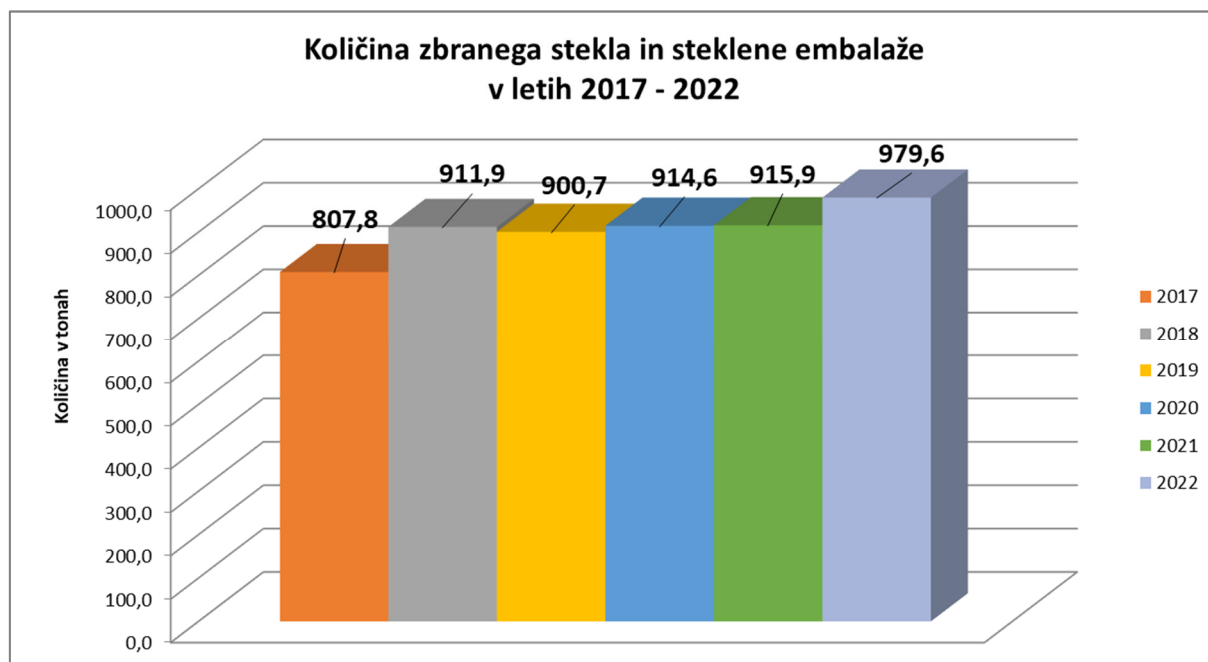

V spodnjem grafu je prikazano gibanje količin posameznih ločenih frakcij v zadnjih šestih letih, od leta 2017 do leta 2022. Iz grafa je razvidno, da velikih razlik med posameznimi leti ni, saj so občani že nekaj časa nazaj dobro osvojili ločeno zbiranje odpadkov, k skokoviti rasti količin posameznih frakcij komunalnih odpadkov v preteklosti pa je največji delež prispevalo uvajanje zbiranja različnih frakcij odpadkov po sistemu od vrat do vrat, torej z zabojniki oziroma vrečami na domačem dvorišču. Na take rezultate pa zagotovo vsaj delno vpliva tudi to, da se tako končni uporabniki, kakor tudi proizvajalci vse bolj nagibajo k trajnostnemu razmišljanju in jih k ločevanju in uporabi materialov, ki jih lahko predelamo oziroma ponovno uporabimo, silijo zakonodajne zahteve na ravni Evropske unije.

V letu 2022 se je v primerjavi s prejšnjim letom najbolj **povečala zbrana količina bioloških odpadkov** in to za slabih **8 %** oziroma 300 ton. V letu 2022 smo ločeno zbrali 4.160 ton bioloških odpadkov. Od leta 2017 se je zbrana količina bioloških odpadkov povečala za skoraj tretjino. Na novo se je v letu 2022 vključilo 250 uporabnikov, kar je primerljivo z letom 2021. V skladu z Uredbo o ravnanju z odpadki biološke odpadke odvažamo enkrat tedensko v poletnem in enkrat na dva tedna v zimskem času.

Tudi **količina ločeno zbranega stekla se je v letu 2022** glede na leto 2021 **povečala** in sicer za **7 %** oziroma slabih 64 ton. To je posledica uvedbe ločenega zbiranja stekla z zabojniki po gospodinjstvih (po sistemu od vrat do vrat) v letu 2022 v šestih občinah. Konec leta je v zbiranje stekla od vrat do vrat bila vključena že četrtina vseh gospodinjstev. Zagotovo je uporabnikom bolj prijazno, da lahko stekleno embalažo, ki nastane v njihovem gospodinjstvu, oddajo v zabojnik na svojem dvorišču kot prej, ko so jo mogli odnesti na ekološki otok ali v zbirni center. Od leta 2017 se je zbrana količina stekla povečala za 21 %. Podrobneje je to razvidno iz grafa na naslednji strani.

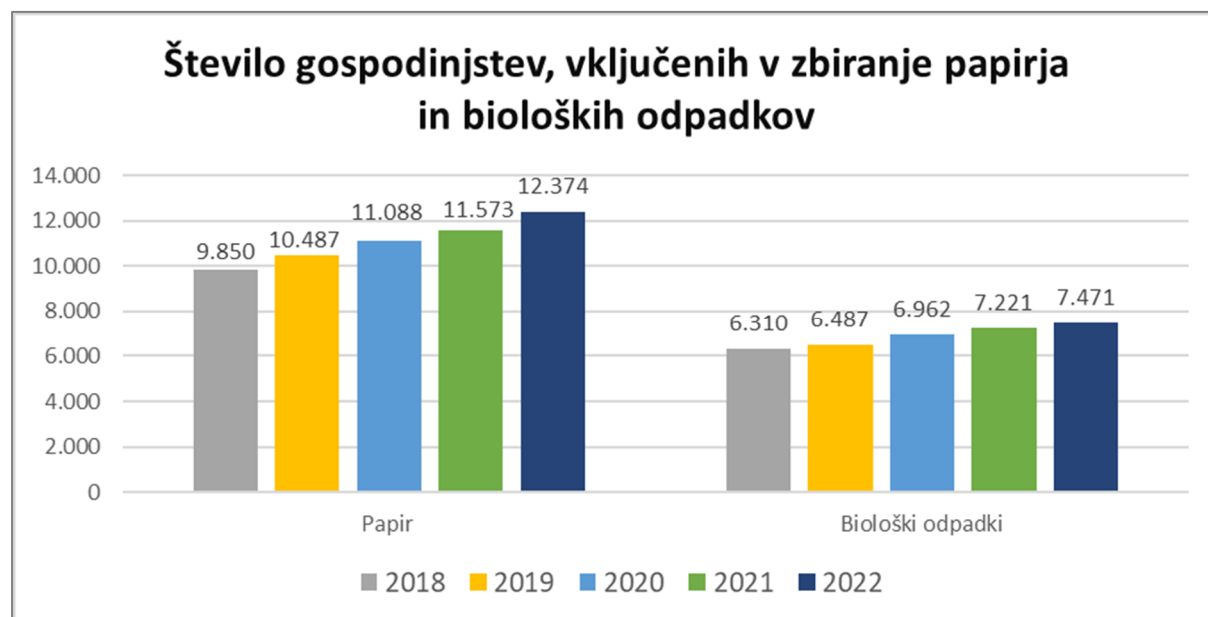

Količina ostalih ločeno zbranih frakcij (plastika in mešana embalaža, papir in karton, kovine, les, kosovni odpadki, električna in elektronska oprema) se je v letu 2022 glede na leto 2021 zmanjšala.

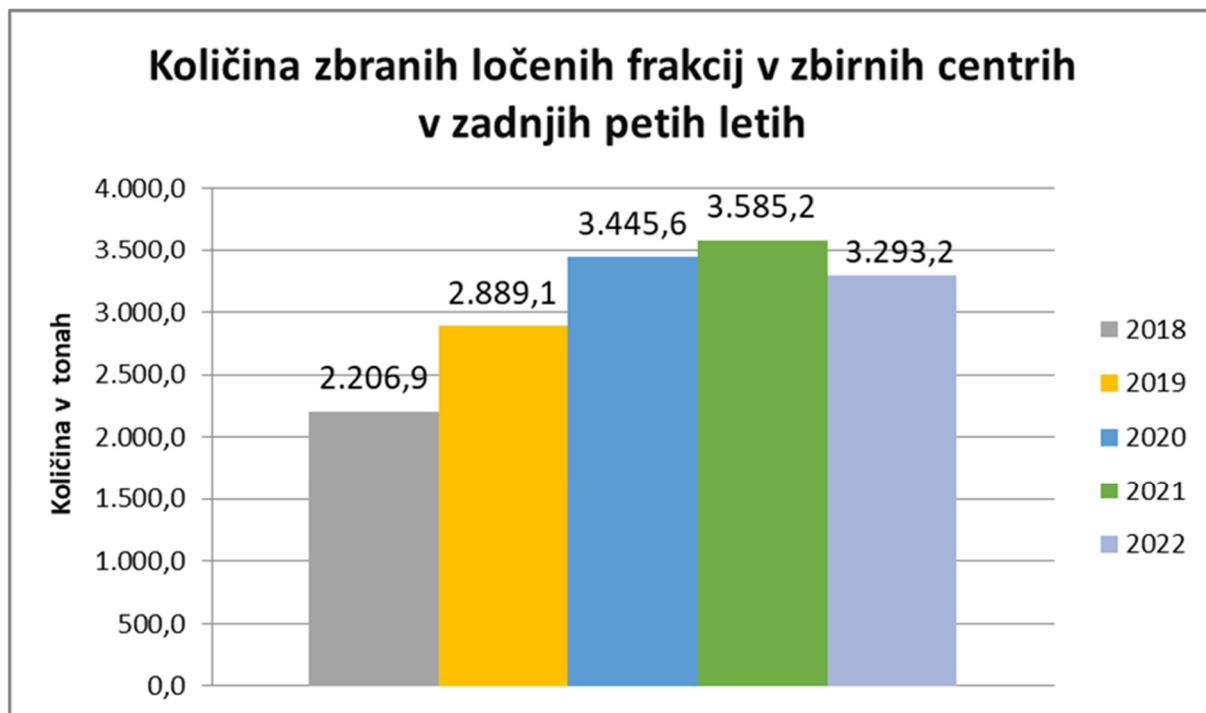
Zbrana količina papirja in papirne embalaže se je od leta 2017 povečala za dobrih 7 %, gospodinjstva pa se še naprej vključujejo v zbiranje te frakcije z zabojnikom na domačem dvorišču. Na novo se je v letu 2022 vključilo čez 800 gospodinjstev in tako je bilo konec leta 2022 v storitev **vključenih že 60 % vseh gospodinjstev.**

V zadnjih štirih letih se je **ustavila rast zbrane mešane embalaže in plastike**, kar je **pozitivno**. Vsaj majhen delček so k temu verjetno prispevale nove EU direktive, ki narekujejo uporabo biorazgradljive in povratne embalaže in večja osveščenost končnih uporabnikov. Od leta 2017 se je zbrana količina te frakcije povečala za cca. 9 %.

Spodnji graf prikazuje rast števila vključenih gospodinjstev v ločeno zbiranje papirja in bioloških odpadkov z zabojnikom v domačem gospodinjstvu v zadnjih petih letih.

Po več letih rasti **se je v letu 2022 zmanjšala zbrana količina ločenih frakcij odpadkov v 14 občinskih zbirnih centrih**, ki jih upravlja naše podjetje. V zbirnih centrih je bila v koronskih letih 2020 in 2021, ko smo pridno čistili dvorišča, garaže, podstrešja in stanovanja, količina ločeno zbranih frakcij zelo visoka. **Zbrana količina ločenih frakcij je v letu 2022 v primerjavi s predkoronskim letom 2019 višja za 14 %**. Gibanje količin ločenih frakcij, zbranih v občinskih zbirnih centrih v zadnjih petih letih, prikazuje spodnji graf.

Iz tabele na naslednji strani je razvidno, kolikokrat je v letu 2022 posamezno vključeno gospodinjstvo v povprečju obiskalo občinski zbirni center. Z izjemo dveh občin je **vsako gospodinjstvo**, vključeno v organizirano zbiranje komunalnih odpadkov, **zbirni center** v povprečju **obiskalo** vsaj enkrat, skupaj v vseh občinah pa **povprečno več kot dvakrat**. Skupaj smo v letu 2022 v vseh zbirnih centrih zabeležili 39.826 obiskov, kar je sicer za 3.682 obiskov manj kot v letu 2021.

Tabela 2: Povprečno število obiskov v zbirnih centrih v letu 2022 na vključeno gospodinjstvo po občinah

Občina	Povprečno število obiskov na posamezno vključeno gospodinjstvo
Beltinci	3,4
Cankova	2,5
Črenšovci	2,0
Dobrovnik	2,4
Gornji Petrovci	0,4
Grad	2,0
Hodoš	1,1
Kobilje	2,7
Kuzma	2,2
MO Murska Sobota	2,2
Moravske Toplice	0,5
Odranci	2,9
Rogašovci	1,3
Šalovci	1,3
Tišina	1,6
Turnišče	2,4
Skupno povprečje	2,1

Opomba k tabeli: Občina Puconci nima urejenega lastnega zbirnega centra za ločeno zbiranje frakcij, ki bi bil v upravljanju izvajalca GJS zbiranja komunalnih odpadkov, lahko pa občani le-te oddajo v Regijskem zbirnem centru CERO Puconci.

V primerjavi z obiskom občinskih zbirnih centrov je še vedno zelo **malo gospodinjstev, ki se odločijo za naročilo odvoza kosovnih odpadkov s svojega dvorišča**. Takih je v občinah, ki imajo to možnost, **bilo v letu 2022 le 4,7 %**, kar je manj kot v letu 2021. Povzročitelje bomo v sodelovanju z občinami o tej možnosti, ki jim jo sicer ponudimo tudi z naročilnico ob urniku odvoza odpadkov za naslednje leto, morali aktivno obveščati tudi v prihodnje. Gre za uporabnikom prijazno storitev in še eno možnost več, da večje odpadke oddajo na domačem dvorišču, brez, da bi morali obiskati zbirni center.

Ločeno zbrani komunalni odpadki so torej v letu 2022 predstavljali 58,9 % vseh zbranih komunalnih odpadkov, kar je enako kot v letu 2021. To je razvidno tudi iz tabele na naslednji strani, kjer so podatki prikazani po občinah. Rezerv je še precej, smo pa v primerjavi z letom 2021 v vseh občinah več kot 50 % komunalnih odpadkov zbrali ločeno. Upamo, da bomo delež v letu 2023 povečali, k temu pa bo zagotovo vsaj malo pomagalo ločeno zbiranje stekla od vrat do vrat in nadaljevanje aktivnega osveščanja povzročiteljev odpadkov.

V letu 2022 smo tako zbrali povprečno 321 kg komunalnih odpadkov na prebivalca in sicer 189 kg ločenih frakcij in 132 kg mešanih komunalnih odpadkov, kar je enako kot v letu 2021. Želimo si, da skupna zbrana količina komunalnih odpadkov na prebivalca v prihodnje ne bi naraščala, hkrati pa bi se zmanjšala količina mešanih komunalnih odpadkov.

Tabela 3: Ločeno zbrani in mešani komunalni odpadki po občinah

OBČINA	Število prebivalcev (SI STAT 2019)	Leto 2021			Leto 2022				
		Mešani komunalni odpadki (MKO) v kg	Ločeno zbrane frakcije (LZF) v kg	% LZF 2021	Mešani komunalni odpadki (MKO) v kg	Ločeno zbrane frakcije (LZF) v kg	MKO/prebiv. v kg	LZF/prebiv. v kg	% LZF 2022
Beltinci	8098	1.088.790	1.809.145	62,4%	1.292.485	1.800.892	160	222	58,2%
Cankova	1724	202.024	240.770	54,4%	187.067	222.390	109	129	54,3%
G. Petrovci	1992	158.120	204.589	56,4%	151.370	188.679	76	95	55,5%
Hodoš	358	49.160	51.293	51,1%	42.790	49.302	120	138	53,5%
Kuzma	1574	143.840	207.461	59,1%	140.620	213.087	89	135	60,2%
M. Toplice	5853	830.030	906.762	52,2%	829.090	955.596	142	163	53,5%
M. Sobota	18.742	3.706.650	5.709.345	60,6%	3.667.355	5.725.829	196	306	61,0%
Puconci	5892	395.080	350.226	47,0%	356.353	359.169	60	61	50,2%
Rogašovci	3070	228.160	368.131	61,7%	234.740	357.444	76	116	60,4%
Grad	2063	159.210	268.681	62,8%	139.637	258.409	68	125	64,9%
Šalovci	1383	96.960	153.190	61,2%	102.100	138.572	74	100	57,6%
Tišina	3970	588.486	546.244	48,1%	545.253	586.071	137	148	51,8%
Črenšovci	3958	332.650	563.296	62,9%	319.920	524.908	81	133	62,1%
Dobrovnik	1287	143.170	198.655	58,1%	118.760	194.278	92	151	62,1%
Kobilje	545	38.460	76.246	66,5%	42.520	74.207	78	136	63,6%
Odranci	1644	172.110	266.037	60,7%	174.519	267.251	106	163	60,5%
Turnišče	3170	292.260	435.152	59,8%	277.251	444.357	87	140	61,6%
SKUPAJ	65.323	8.625.160	12.355.226	58,9%	8.621.830	12.360.441	132	189	58,9%

Opombe k tabeli: V tabeli so zajete količine, ki jih je zbralo podjetje Saubermacher – Komunala kot izvajalec GJS zbiranja komunalnih odpadkov v teh občinah, brez količin, ki jih na tem območju zberejo drugi izvajalci.

Pri občini Puconci niso zajete zbrane količine v naseljih Puconci in Vaneča, kjer je izvajalec GJS zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov drugo podjetje.

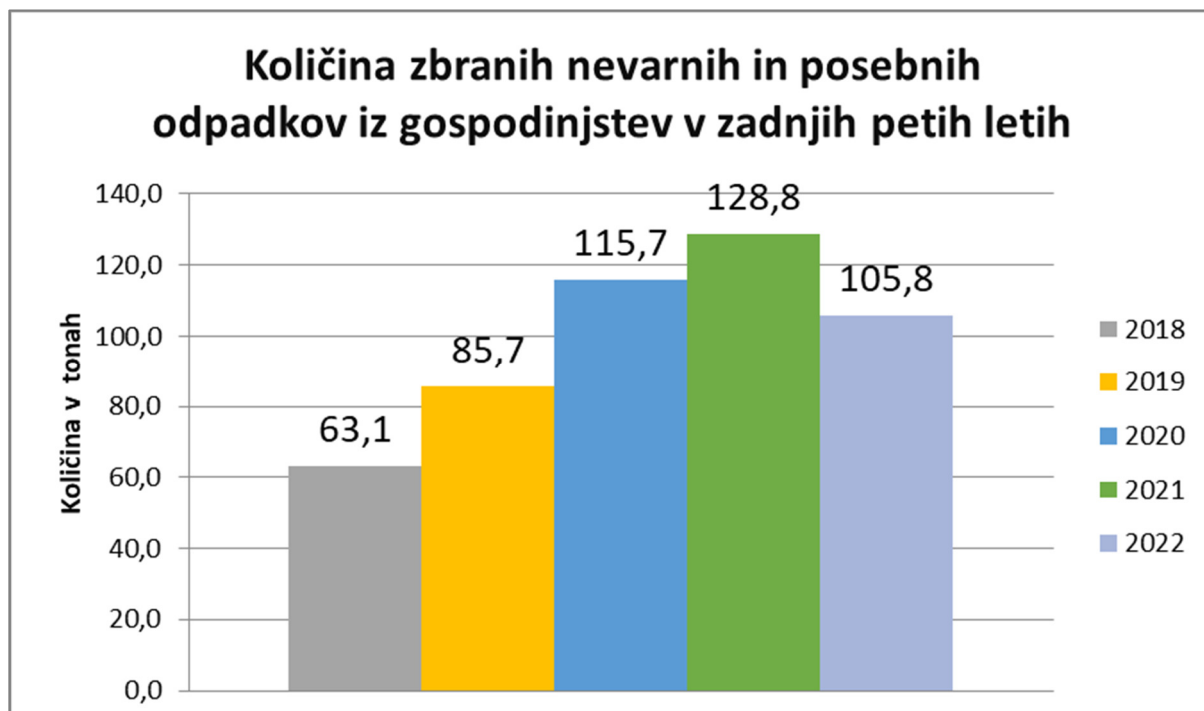
3.2 Nevarni in posebni odpadki

Tabela 4: Zbrani nevarni in posebni odpadki

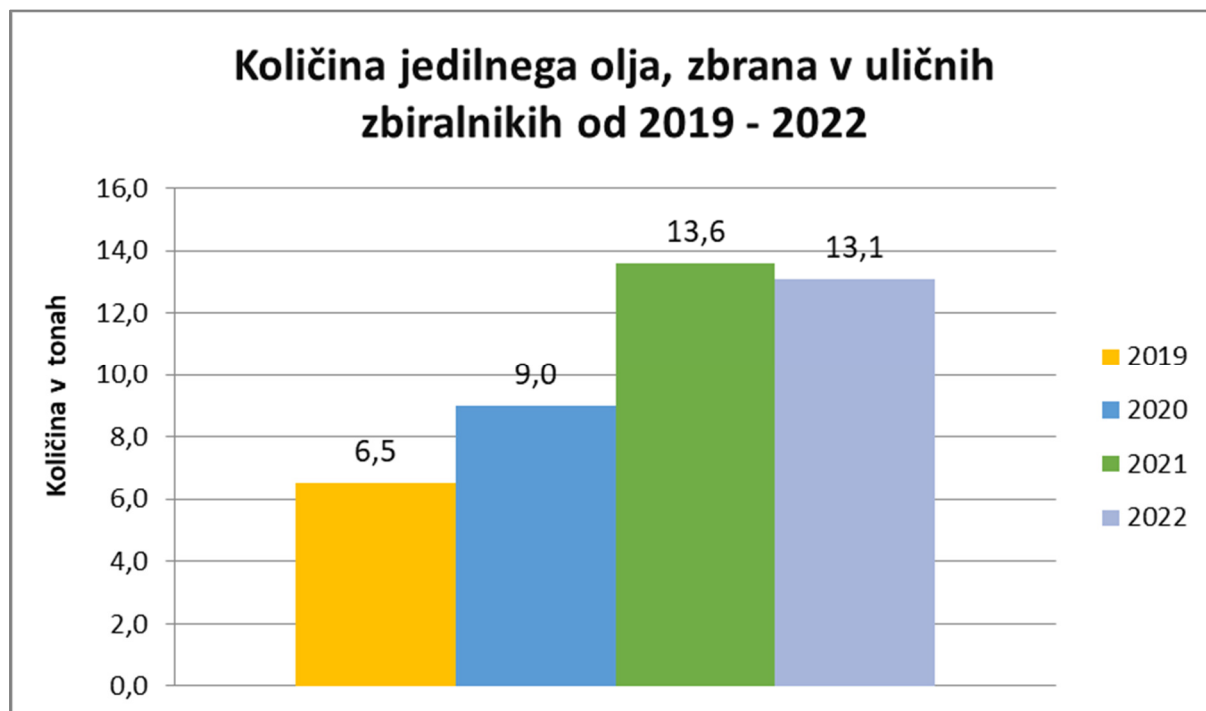
	2021	2022	Količina v tonah Indeks 2022/2021
GOSPODINJSTVA (akcije zbiranja nevarnih in posebnih odpadkov iz gospodinjstev v občinah, kjer izvajamo GJS zbiranja komunalnih odpadkov ter zbirna centra Murska Sobota in Beltinci)	128,8	105,8	82,1
INDUSTRIJA IN OBRT	2.786,5	2.724,6	97,8
SKUPAJ ZBRANI NEVARNI IN POSEBNI ODPADKI	2.915,3	2.830,4	97,1

Gospodinjstva:

Nevarni in posebni odpadki, ki se pojavljajo v gospodinjstvih, so predvsem barve, jedilna olja in masti, motorna olja, čistila ter embalaža nevarnih snovi. Gospodinjstva v občinah, kjer izvajamo gospodarsko javno službo zbiranja komunalnih odpadkov, imajo možnost te odpadke oddati na posebnih akcijah, običajno 1-krat do 2-krat letno. Opažamo, da se akcij poslužuje vedno manj občanov oz. oddajo vedno manjše količine, saj imajo možnost oddaje teh odpadkov tudi med letom v dveh zbirnih centrih. Na akcijah zaznavamo trend upada odpadkov, značilnih za kmetijstvo, torej fitofarmaceutskih sredstev in tovrstne embalaže, kar je prav gotovo posledica gospodarnega ravnanja s temi sredstvi in razvoja trajnostno naravnane kmetovanja. To je eden od razlogov, da se je količina nevarnih in posebnih odpadkov v primerjavi z letom 2021 nekoliko znižala. Količine so manjše tudi zato, ker so občani v zadnjih dveh letih počistili svoje kleti in ni več nakopičenih toliko odpadkov iz prejšnjih let.

Količina oddanega **odpadnega jedilnega olja v uličnih zbiralnikih** se v zadnjem letu ni bistveno spremenila, kar pomeni, da so občani osvojili način oddaje tega odpadka, ki nastaja v gospodinjstvih, kar je rezultat številnih osveščevalnih aktivnosti v preteklih letih in postavitve uličnih zbiralnikov. Je pa manjša zbrana količina delno posledica tudi odtujevanja (kraje) iz uličnih zbiralnikov.

Industrija in obrt:

Nevarne in posebne odpadke prevzemamo od podjetij po celi Sloveniji. Če primerjamo zadnji dve leti, v letu 2022 ni bilo večjih posebnosti. V letu 2022 smo zbrali 2.724,6 t teh odpadkov, to je le za slabe 3 % manj kot v letu 2021, kar je predvsem odraz manjše količine zbranih odpadkov iz zdravstva, saj se je v letu 2022 situacija s koronavirusom umirila. S kakovostno opravljenimi storitvami in podporo stalnim strankam pri udejanjanju visokih zahtev zakonodaje na tem področju, dosegamo konstanten obseg dela.

Največji delež v zbranih odpadkih predstavljajo odpadki iz gostinske dejavnosti in sicer biorazgradljivi kuhinjski odpadki. Veliko je bilo zbranih tudi neinfektivnih odpadkov iz zdravstva in veterine, tekstila in usnja iz industrije tekstila ter barv, lakov in muljev. Vse zbrane odpadke smo predali poslovnim partnerjem v Sloveniji, ki na ustrezen način poskrbijo za obdelavo oziroma uničenje posamezne vrste odpadka.

4 NAČRTI ZA LETO 2023

Najpomembnejši načrti za leto 2023 so:

- zbiranje stekla in steklene embalaže po sistemu od vrat do vrat še v MO Murska Sobota in občinah Cankova, Črenšovci, Dobrovnik, Kobilje, Odranci, Rogašovci, Tišina in Turnišče
- čipiranje še neoznačenih zabojnikov v vseh občinah, kjer izvajamo gospodarsko javno službo zbiranja komunalnih odpadkov
- nadgradnja mobilne aplikacije Saubermacher - Komunala z rešitvami za poslovne subjekte
- izvajanje zadanih aktivnosti v okviru ukrepov certifikata Družbeno odgovoren delodajalec na področjih organizacijskega upravljanja, usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja zaposlenih, varnosti in zdravja na delovnem mestu ter medgeneracijskega sodelovanja
- prevzem 2 okolju in zaposlenim prijaznih smetarskih vozil
- nadaljevanje aktivnosti za brezpapirno poslovanje
- osveščanje in motiviranje za ločeno zbiranje s ciljem, da bo delež ločeno zbranih frakcij v letu 2023 večji od 60 % in delež ločeno zbranih frakcij v zabojnikih za mešane komunalne odpadke (sortirne analize) manjši od 40 %
- zaključek natečaja »Odpadno je uporabno« 2022/2023 za vzgojno-izobraževalne zavode (izdelava dekorativnih izdelkov iz rabljenih oblačil, obutve in modnih dodatkov)
- aktivno delo z mladimi v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah ter obeležitev Evropskega tedna zmanjševanja odpadkov
- prijava na razvojno naravnane razpise